

Założenia procesu wyboru inteligentnych specjalizacji Pomorza

Wprowadzenie/tło

Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej każdy region powinien posiadać strategię rozwoju inteligentnej specjalizacji. Posiadanie takiej strategii jest warunkiem dla uruchomienia środków na badania, rozwój i innowacje. Powinna ona wyznaczać priorytety dla wydatkowania środków w tym zakresie.

Każdy region powinien skoncentrować wysiłki i zasoby na określonej liczbie priorytetów (specjalizacji gospodarczych) o istotnym potencjale innowacyjnym, w których posiada rzeczywiste kompetencje i zasoby oraz może osiągnąć doskonałość i konkurencyjność w skali globalnej.

Strategia inteligentnej specjalizacji powinna być strategią regionalnej transformacji gospodarczej gwarantującą konkurencyjność i rozwój w długim okresie czasu, w tym dzięki budowaniu nowych przewag konkurencyjnych w oparciu o zasoby wiedzy.

W województwie pomorskim przyjęto oddolny proces definiowania inteligentnych specjalizacji. Będą one zgłaszane przez zainteresowane środowiska gospodarcze i naukowe, zaś władze regionalne wybiorą spośród zgłoszonych te o największym potencjale rozwojowym. Proces wyboru inteligentnych specjalizacji będzie realizowany z udziałem komisji ekspertów, w oparciu o kryteria zaproponowane poniżej.

Elementem procesu będzie negocjowanie i podpisanie porozumień na rzecz rozwoju inteligentnych specjalizacji. Projekty i przedsięwzięcia wpisujące się w obszar wybranej Inteligentnej Specjalizacji Pomorza, istotne dla rozwoju tej specjalizacji będą miały preferencje w dostępie do środków z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020, bez względu na fakt czy są realizowane przez podmioty skupione w Partnerstwie (które otrzymały status inteligentnej specjalizacji) czy przez podmioty spoza Partnerstwa. Ponadto projekty wpisujące się w regionalne inteligentne specjalizacje powinny być preferencyjnie traktowane w dostępie do środków unijnych na poziomie krajowym (POIR¹) i europejskim (Horyzont 2020).

Pierwsza runda definiowania inteligentnych specjalizacji powinna zakończyć się do końca roku 2014, zaś kolejne będą realizowane w latach następnych. Porozumienia na rzecz rozwoju inteligentnej specjalizacji będą podpisywane na okres nie dłuższy niż 3 lata z opcją ich przedłużenia w przypadku pozytywnej oceny efektów dotychczasowych działań, dalszych perspektyw rozwoju i konieczności utrzymywania szczególnych preferencji.

¹ Program Operacyjny Inteligentny Rozwój.

Proces oddolnego definiowania inteligentnych specjalizacji będzie 2 etapowy. W pierwszym etapie zainteresowane środowiska zostaną zaproszone do przedstawienia wstępnych koncepcji inteligentnych specjalizacji. Koncepcje te zostaną zweryfikowane przez powołane zespoły ekspertów oraz upublicznione. Efektem tych działań będzie identyfikacja silnych i słabych stron wstępnych propozycji oraz rekomendacje odnośnie dalszego ich kształtowania. Rekomendacje te będą mogły wskazywać na możliwości łączenia wstępnych propozycji i środowisk, które je przygotowywały.

W drugim etapie procesu selekcji środowiska zainteresowane rozwijaniem danej inteligentnej specjalizacji będą proszone o przygotowanie:

- informacji i materiałów potwierdzających obecny i przyszły potencjał proponowanej inteligentnej specjalizacji (w tym w perspektywie międzynarodowej);
- szczegółowej strategii rozwoju danej specjalizacji, w tym kierunków planowanych prac badawczo-rozwojowych i szacunkowego budżetu programu badawczego dla danej specjalizacji (z uwzględnieniem środków prywatnych, jak również możliwości ubiegania się o środki na poziomie krajowym i europejskim);
- propozycji projektów badawczo-rozwojowych, które będą wpisywały się w przyjęty kierunek rozwoju specjalizacji; analiza tych projektów (zgłaszanych z klauzulą poufności) będzie wpływała na ocenę proponowanego kierunku inteligentnej specjalizacji, ale na tym etapie nie będzie skutkowała przyznaniem środków finansowych na ich realizację;
- propozycji projektów horyzontalnych – np. w zakresie edukacji (kształcenia zawodowego, ustawicznego, wyższego, a także szkoleń), wspólnej/uczelnianej infrastruktury badawczej, działań promujących ekspansję zagraniczną, specjalistycznych usług doradczych IOB, przyciągania inwestorów zewnętrznych itp.

Wartość programu badawczego, który miałby być finansowany z poziomu regionalnego, jak również zakres i wartość zgłaszanych przedsięwzięć kluczowych będzie przedmiotem negocjacji pomiędzy Samorządem Województwa Pomorskiego a środowiskiem zgłaszającym daną inteligentną specjalizację.

Generalne zasady finalnej oceny proponowanych inteligentnych specjalizacji

1. Potencjalni aplikujący (partnerstwa na rzecz IS) będą zobowiązane do przedstawienia swojej specjalizacji w zdefiniowanych obszarach podlegających ocenie.
2. Poszczególne wskaźniki zaproponowane w załączniku 1 jako wytyczne nie mają charakteru wyłącznego tj. aplikujący mogą pokazać swoją charakterystykę w poszczególnych obszarach również poprzez dodatkowe dane i informacje, w szczególności mające charakter specyficzny dla obszaru danej specjalizacji. Proponowane wskaźniki nie mają również charakteru obligatoryjnego tj. nie podanie danego wskaźnika nie będzie jednoznaczne z dyskwalifikacją danej specjalizacji. Istotne będzie jednak uzasadnienie nie przedstawienia informacji w odniesieniu do danego wskaźnika lub przedstawienie charakterystyki IS w oparciu o wskaźnik substytucyjny.
3. Ocena poszczególnych obszarów będzie mieć charakter jakościowy tj. eksperci oceniający daną aplikację będą przyznawać określoną liczbę punktów w danym obszarze

dla danej aplikacji. Maksymalna liczba punktów w danym obszarze jaką może otrzymać aplikacja wynosi 25. Minimalna liczba punktów to 0.

4. Maksymalna liczba punktów jaką może uzyskać dana aplikacja to 125.
5. Aplikacja, która nie uzyska minimalnej liczby 10 punktów w każdym z obszarów nie uzyska statusu inteligentnej specjalizacji.

Komisja ekspertów

Komisja oceniająca propozycje inteligentnych specjalizacji powinna składać się z ekspertów reprezentujących następujące trzy kategorie:

1. posiadających doświadczenie w zakresie oceny przedsięwzięć inwestycyjnych (w szczególności z obszaru finansowania VC) oraz oceny i finansowania przedsięwzięć o charakterze innowacyjnym, w tym związanych z komercjalizacją (wprowadzaniem na rynek) rozwiązań opartych o nowe technologie;
2. posiadających doświadczenie biznesowe, w szczególności realizacji strategii inwestycyjnych lub strategii wejścia na rynki międzynarodowe;
3. posiadających doświadczenie w zakresie technologii, badań naukowych i ich komercjalizacji.

Aplikacje będą oceniane przez ekspertów reprezentujących powyższe kategorie.

Procedura oceny

Etap I

Krok 1. Partnerstwa zgłaszające propozycję IS składają aplikację wstępną obejmującą, w szczególności następujące elementy:

- ➔ zagadnienia obszaru A
- ➔ wstępny zarys obszaru B
- ➔ wstępny zarys strategii D
- ➔ zagadnienia z obszaru E

Krok 2. Analiza aplikacji przez ekspertów

Ocena poszczególnych aplikacji dokonywana będzie przez ekspertów reprezentujących 3 kategorie (posiadających doświadczenie w zakresie oceny przedsięwzięć inwestycyjnych, posiadających doświadczenie biznesowe, posiadających doświadczenie w zakresie technologii).

Proces oceny wstępnych aplikacji będzie obejmował:

- 2.1 Indywidualną analizę przez poszczególnych ekspertów, sformułowanie uwag i zaleceń
- 2.2. Spotkanie partnerstw IS z ekspertami (przedstawienie aplikacji, wyjaśnienie wątpliwości, przedstawienie uwag, dyskusja)
- 2.3. Sformułowanie na piśmie wniosków i zaleceń dla partnerstw IS

Krok 3. Przekazanie wniosków i zaleceń aplikującym partnerstwom IS

Etap II

Krok 1. Partnerstwa zgłaszające propozycje IS składają aplikację końcową obejmującą wszystkie elementy z obszarów oceny A-E

Krok 2. Indywidualna ocena zgłoszonych aplikacji przez wszystkich członków Komisji ekspertów wraz z uzasadnieniem.

Krok 3. Spotkanie partnerstw IS z ekspertami (przedstawienie aplikacji, wyjaśnienie wątpliwości, weryfikacja strategii i możliwości osiągnięcia planowanych celów)

Krok 4. Spotkanie Komisji ekspertów, przedstawienie uzasadnienia oceny aplikacji oraz przygotowanie rekomendacji odnośnie wyboru inteligentnych specjalizacji dla Samorządu Województwa Pomorskiego.

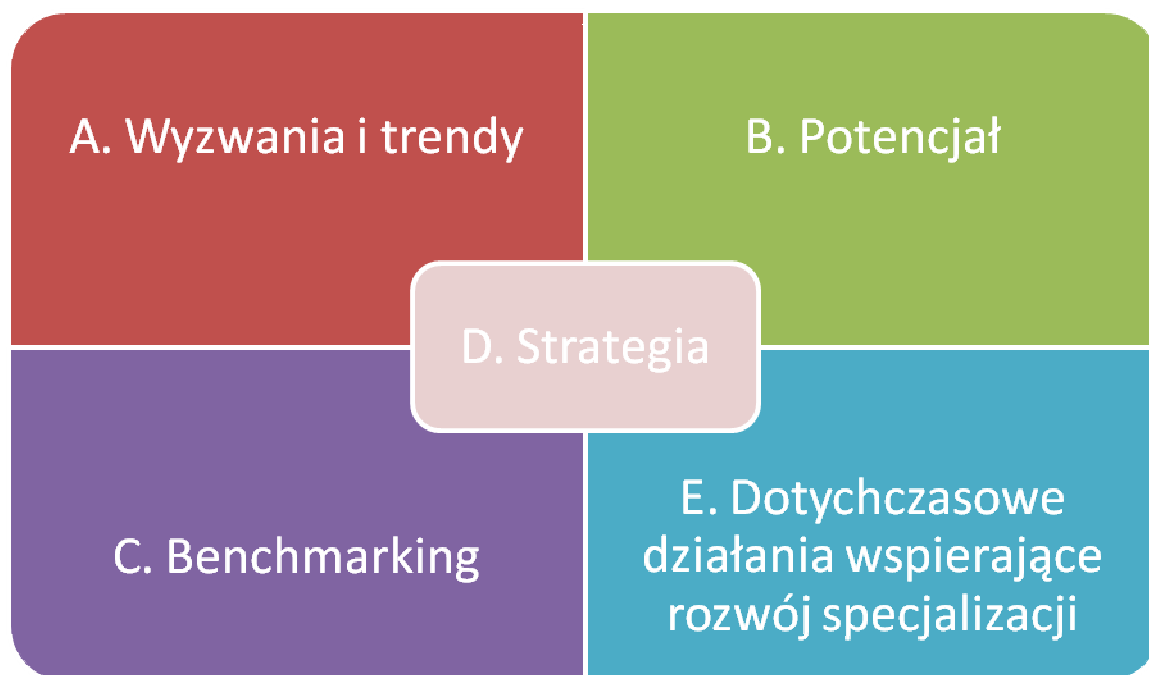
Krok 5. Podjęcie przez Samorząd Województwa negocjacji, a następnie podpisanie Porozumień na rzecz rozwoju wybranych inteligentnych specjalizacji.

Załącznik nr 1 Obszary oceny propozycji IS.

Propozycje inteligentnych specjalizacji będą oceniane przez pryzmat następujących kryteriów:

- A. Wyzwania, trendy, potencjalny rynek
- B. Potencjał gospodarczy i technologiczny
- C. Benchmarking (krajowy i międzynarodowy)
- D. Strategia i plan działań
- E. Dotychczasowe inicjatywy wspierające rozwój specjalizacji

Na etapie wstępnych propozycji pod uwagę będą brane przede wszystkim kryteria A, B i E oraz podstawowe założenia strategii rozwoju (D). Potencjał (kryterium B) i pozycja międzynarodowa (kryterium C) będą oceniane na podstawie danych dostarczonych przez aplikujące środowiska oraz wiedzy eksperckiej. Na tym etapie ocena ekspertów nie miałaby charakteru punktowego – eksperci sformułowałiby jedynie słabe punkty zgłaszanych propozycji w poszczególnych obszarach i sformułowali listę zaleceń.

A. Wyzwania, trendy, potencjalny rynek

Aplikujący powinni przedstawić kontekst i uwarunkowania (regionalne, krajowe i globalne) danej dziedziny/kierunku rozwoju, którą zgłaszają jako propozycję IS. Przedstawić należy wyzwania i potrzeby, na które ostatecznie produkty i usługi oferowane przez podmioty z obszaru danej specjalizacji będą odpowiadały. Dodatkowo przedstawione powinny zostać trendy i uwarunkowania, które będą sprzyjały i wzmacniały rozwój danego kierunku i uprawdopodobniały jego potencjał rynkowy (w tym zdolność do rozwoju, który nie musiałby być podtrzymywany przez długotrwałe subwencje publiczne). Należy tutaj uwzględnić zarówno trendy i zjawiska globalne (w tym technologiczne, społeczne, kulturowe) jak również uwarunkowania polityczne (priorytety na szczeblu krajowym czy europejskim).

A1. Miejsce specjalizacji w obecnych trendach (społecznych, gospodarczych, technologicznych, kulturowych).

A2. Na jakie wyzwania i potrzeby rynkowe dana specjalizacja odpowiada? W jakich obszarach znajdują zastosowanie produkty, usługi i rozwiązania w dziedzinie będącej przedmiotem danej specjalizacji?

A3. Jaki jest potencjał wzrostu rynku, poszczególnych jego segmentów, w dziedzinie danej specjalizacji?

A4. Czy i w jakie priorytety polityki (regionalnej, krajowej, europejskiej) wpisuje się dana specjalizacja?

B. Potencjał gospodarczy i technologiczny

Aplikujący powinni przedstawić potencjał gospodarczy, technologiczny, specyficzne zasoby (w tym infrastrukturalne) związane z dziedziną/kierunkiem, który reprezentuje dana specjalizacja. Przedstawiona powinna zostać również prognoza rozwoju danej specjalizacji (przyszły potencjał) w perspektywie 8 lat.

B1. Obecny potencjał specjalizacji²

/w ujęciu dynamicznym tj. na przestrzeni ostatnich 3-5 lat/

B1.1. Potencjał gospodarczy

/w tym m.in. liczba przedsiębiorstw (w tym nowotworzonych), przychody ze sprzedaży, zatrudnienie, inwestycje, eksport/

B1.2. Potencjał technologiczny/naukowy

/w tym m.in. zespoły naukowe i ich osiągnięcia, absolwenci, funkcjonujące kierunki studiów, liczba absolwentów, nakłady na działalność innowacyjną, nakłady na działalność B+R, patenty, publikacje, skala (tzn. ilość, wartość, zakres) realizowanych projektów badawczych dla gospodarki, międzynarodowe projekty badawcze (ilość, wartość, zakres)/

B1.3. Kluczowe zasoby/infrastruktura

B2. Przyszły potencjał specjalizacji

/w perspektywie 8 lat/

B2.1. Potencjał IS w przyszłości

/w tym m.in. wzrost liczby przedsiębiorstw, wysokopłatnych miejsc pracy, przychodów, eksportu, generowanych wartości niematerialnych itp./

B2.2. Charakterystyka kluczowych dla danej IS rynków

/w tym grupy odbiorców; obszary zastosowań, geograficznie – kraj/Europa/świat i potencjalny udział w tych rynkach/

C. Benchmarking (krajowy i międzynarodowy)

Prezentowanie kluczowych przewag lokalizacyjnych danej specjalizacji na tle kraju, Europy i świata. Określenie potencjału danej specjalizacji wobec konkurencyjnych ośrodków w danej dziedzinie i określenie strategii IS wobec nich (w tym włączenia się w międzynarodowe łańcuchy wartości).

² Potencjał specjalizacji – rozumiany jest jako potencjał podmiotów z woj. pomorskiego działających w obszarze zdefiniowanym jako zakres IS. W szczególności nie dotyczy on jedynie podmiotów formalnie zgłaszających propozycję IS.

C1. Unikalność – jakie są wyróżniki danej specjalizacji w woj. pomorskim na tle innych regionów i krajów; co stanowi o przewadze lokalizacji proponowanej inteligentnej specjalizacji na Pomorzu, jakie unikalne zasoby są wykorzystywane?

C2. Potencjał gospodarczy i technologiczny na tle kraju, Europy i świata
/dziś i dynamika/

C3. Identyfikacja i określenie się w stosunku do innych ośrodków/lokalizacji (w kraju, Europie i na świecie) będących konkurencją dla danej specjalizacji, w których koncentruje/rozwija się podobny rodzaj działalności.

D. Strategia i plan działań

Zdefiniowanie i uzgodnienie kluczowych celów rozwojowych danej specjalizacji. Wskazanie kierunków prac badawczo-rozwojowych i skali pożądanego programu badawczego oraz przedsięwzięć horyzontalnych, których realizacja jest kluczowa dla rozwoju danej specjalizacji i osiągnięcia zakładanych celów. Przedsięwzięcia horyzontalne (np. w zakresie edukacji, wspólnej/uczelnianej infrastruktury badawczej, działań promujących ekspansję zagraniczną itp.), na realizację których, wnioskodawcy ubiegać się będą o wsparcie publiczne ze środków regionalnych powinny być uzgodnione i opisane (cele, przedmiot, zakładane rezultaty, partnerzy, skala i źródła finansowania). W strategii i planie działań można także wskazać dodatkowe przedsięwzięcia, które nie będą współfinansowane z regionalnych środków publicznych, w tym przedsięwzięcia stricte komercyjne oraz współfinansowane ze szczebla krajowego lub międzynarodowego.

D1. Kluczowe cele rozwojowe IS

D2. Główne obszary współpracy/ działań/ oczekiwanego wsparcia publicznego
/kluczowe, horyzontalne projekty IS (fiszki projektowe) w zakresie edukacji i rozwoju kapitału ludzkiego, infrastruktury badawczej, dostępności kapitału ryzyka (funduszy typu seed i pre-seed) wsparcia ekspansji zagranicznej, itp./

D3. Program badawczo-rozwojowy
/wraz z szacunkowym budżetem, źródłami finansowania i skalą prywatnego współfinansowania i wskazaniem na potencjał komercjalizacji + przykładowe projekty badawcze (fiszki projektowe)/

D4. Potencjał i skala "zmobilizowanego" kapitału z innych źródeł (prywatnych, publicznych krajowych i międzynarodowych)
/w szczególności środki prywatne, które mogłyby zasilić fundusz inwestujący w przedsięwzięcia seed'owe w ramach danej inteligentnej specjalizacji/

UWAGA: Partnerzy składających aplikację na IS powinni przedstawić porozumienie (list intencyjny), którego elementem byłyby zdefiniowane kluczowe przedsięwzięcia rozwojowe IS.

E. Potencjał partnerstwa zgłaszającego IS oraz dotychczasowe działania wspierające rozwój specjalizacji

W tej części wnioskodawcy powinni przedstawić dotychczasowe przedsięwzięcia realizowane w związku z rozwojem kierunku jaki reprezentuje dana IS. Mogą to być zarówno przedsięwzięcia partnerów składających aplikację jak również realizowane przez inne podmioty w tym w zakresie infrastruktury publicznej. Partnerzy składający aplikację powinni również przedstawić swój potencjał oraz dotychczasowe doświadczenia we współpracy.

E1. Potencjał partnerów zgłaszających IS

/liczba przedsiębiorstw, zatrudnienie, przychody ze sprzedaży, potencjał jednostek badawczych, struktura podmiotów – przedstawiciele przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych; reprezentatywność podmiotów zgłaszających IS w stosunku do zakresu przedmiotowego danej IS/

E2. Kluczowe przedsięwzięcia (inwestycje) rozwojowe w obszarze specjalizacji

/obecnie realizowane lub zrealizowane w okresie ostatnich 3 lat; max 5/

E3. Dotychczasowe doświadczenia ze współpracy (realizacji przedsięwzięć) partnerów zaangażowanych w IS;

E4. Zdolność instytucjonalna i finansowa podmiotów do realizacji kluczowych przedsięwzięć;

Kontakt:

Karolina Lipińska, tel. (058) 32 68 308, mail: k.lipinska@pomorskie.eu

Dorota Bałamonczek, mail: d.bałamonczek@pomorskie.eu

Referat Rozwoju Przedsiębiorczości i Innowacji

Departament Rozwoju Gospodarczego

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego